

Franciszek Drączkowski, *Przyjaźń z Bogiem - Źródłem szczęścia*, Wydawnictwo Diecezji Pelplińskiej «Bernardinum», Pelplin 2004, stron 112 (ISBN 83-7380-158-8).

Autor książki – ksiądz prałat Franciszek Drączkowski, znany filolog klasyczny, wybitny teolog i patrolog – jest absolwentem filologii klasycznej i historii Kościoła w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim oraz absolwentem patrologii Università Pontificia Salesiana w Rzymie (*Institutum Altioris Latinitatis*). Obecnie, będąc profesorem tytularnym, kieruje on Katedrą Patrologii Greckiej na Wydziale Teologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

Książka, o której mowa, stanowi niezwykle ciekawy sposób ukazania podstawowych prawd wiary katolickiej poprzez użycie znaków geometrycznych. Jest to wyjście naprzeciw przyzwyczajeniom współczesnego odbiorcy, któremu coraz bardziej zdaje się być bliższa rzeczywistość ikonosfery aniżeli dominującej jeszcze do niedawna logosfery.

We wstępie książki Autor napisał: „Proces dechrystianizacji Europy [...] zatacza coraz szersze kręgi, stając się, zdaniem wielu sceptyków, zjawiskiem nieodwracalnym. Określając jego symptomy, wskazuje się na postępującą laicyzację i ateizację życia indywidualnego i społecznego, słabnące zainteresowanie wiernych praktykami religijnymi oraz przekazywanie instytucjom świeckim budynków przeznaczonych do kultu religijnego. W ciągu najbliższego dwudziestolecia, jak głoszą niektóre prognozy, nastąpi całkowita dechrystianizacja niektórych państw, w pierwszym rzędzie Holandii, Niemiec i Francji” (s. 5).

Autor główną przyczynę owej dechrystianizacji dostrzega „w trudnościach, z jakimi boryka się dzisiejsza teologia” (s. 5). Wśród nich wylicza on i zarazem rozpatruje następujące: 1. kryptoarianizm (por. s. 5); 2. antropomorfizmy (por. s. 6); 3. „dualizmy” błędnej eklezjologii, które polegają na oddzielaniu Chrystusa od Kościoła, na odłączaniu Chrystusa od ludu Bożego i na oddzieleniu hierarchii kościelnej od reszty ludu Bożego (por. s. 6); 4. wyobcowanie teologii z działalności kerygmaticznej Kościoła, co wyraża się w neosofistycznym werbalizmie, którego ludzie nie rozumieją, a który obfituje w wieloznaczne, zagadkowe i niedokładne ogólniki; teologia podzielona na dziesiątki dyscyplin, całkowicie oddzielonych od siebie, zatraciła swój powszechny charakter, stając się ściśle elitarną; tego rodzaju teologia nie może ukazać uniwersalnego wymiaru kerygmatu Ewangelii (por. ss. 6-7); 5. współczesne bałwochwalstwo, które przejawia się w umiłowaniu pieniądza, sławy i chęci używania dóbr (por. s. 7).

Mając na względzie wszystkie te czynniki, ksiądz Drączkowski proponuje powrót do źródeł (por. s. 7), gdyż przepowiadanie Dobrej Nowiny w starożytności chrześcijańskiej było nacechowane ogromnym powodzeniem, co doprowadziło do chrystianizacji ówczesnego świata. Stało się to głównie w przeciągu trzech stuleci. Konkretne propozycje Autora wyrastają właśnie z uznania dla skuteczności kerygmatu starochrześcijańskiego. Odpowiadają one także oczekiwaniom ludzi żyjących w dzisiejszej cywilizacji „obrazu” Jak wiadomo, człowiek współczesny w każdej niemal dziedzinie chętnie przyjmuje przedstawienia wizualne, nierzadko przejawiając szczególne uznanie wobec nauk ścisłych, także geometrii.

W zakończeniu *Wstępu*, Autor wyjaśnia, w jaki sposób należy odczytywać i rozumieć symbole i wykresy geometryczne zamieszczone w książce. Ukazanie wiary chrześcijańskiej opiera się na wykresie koła (*kyklos*), które symbolizuje Boga (por. św. Klemens Aleksandryjski, pseudo Dionizy Areopagita). Koło, w które został wpisany trójkąt równoboczny, staje się więc symbolem Boga Trójjedynego. Pojawia się w książce także trójkąt równoramienny, wpisany w okrąg, który przedstawia Wcielenie Syna Bożego. W ten sposób powstaje „struktura geometryczna” złożona z dwóch trójkątów, które są połączone ze sobą wewnątrz w pozycji wertykalnej. Struktura ta staje się podstawą wszystkich pozostałych wykresów (por. s. 7).

Teologia przedstawiona za pomocą wykresów geometrycznych (jest ich wszystkich dwadzieścia) wyływa z tradycji biblijno-patrystycznej, jak również

odwołuje się do liturgii Kościoła. Sposobu tego nie należy uważać za przeciwny metodzie tradycyjnej, lecz jako ją dopełniający. Jego główne składniki (dwa koła i dwa trójkąty) nie wykluczają zastosowania nowych rozwiązań szczegółowych i wprowadzenia uzasadnionych poprawek: koła mogą być zastąpione bryłami dwóch kul, a trójkąty – dwoma ostrosłupami. Ksiądz profesor Drączkowski wyraża przekonanie, że ten sposób przedstawienia prawd chrześcijańskich może przyczynić się do przywrócenia zbawczemu przepowiadaniu Kościoła pierwotnej mocy i ewangelicznej skuteczności (por. s. 8).

W części pierwszej książki, noszącej tytuł: „Skrót nauki wiary w ujęciu geometrycznym” (ss. 9-49), Autor wyjaśnia każdą prawdę wiary chrześcijańskiej poprzez krótki opis wykresu geometrycznego, który z zasady odwołuje się do tekstów Pisma świętego i ustępów *Katechizmu Kościoła Katolickiego*. W tej części znajduje się wyjaśnienie następujących prawd wiary chrześcijańskiej: 1. Bóg odwieczny (ss. 10-11); 2. Jeden Bóg w Trzech Osobach: a) jedność natury, b) troistość Osób, c) Bóg jest miłością (ss. 12-13); 3. Stworzenie aniołów (ss. 14-15); 4. Upadek aniołów (ss. 16-17); 5. Przyjaźń człowieka z Bogiem (ss. 18-19); 6. Zerwanie przyjaźni – grzech pierworodny (ss. 20-21); 7. Obietnica zbawienia (ss. 22-23); 8. Dzieło naprawy – Wcielenie (ss. 24-25); 9. Tajemnica Odkupienia (ss. 26-27); 10. Kościół Chrystusowy: a) lud Boży – ciało Chrystusa, b) Chrystus – Głowa, c) Głowa i ciało – *Christus totus* (ss. 28-29); 11. Kościół – świątynia Ducha Świętego (ss. 30-31); 12. Chrzest – „włączenie w Kościół, ciało Chrystusa” (ss. 32-33); 13. Miłość (*agape*) – syntezą chrześcijaństwa (ss. 34-35); 14. Miłość bliźniego w miłości Boga (ss. 36-37); 15. Droga doskonałości – wzrost miłości (ss. 38-39); 16. Czyściec – proces dalszego doskonalenia (ss. 40-41); 17. Chrzest pragnienia – szansa dla wszystkich? (ss. 42-43); 18. „Świętych obcowanie” w jednej miłości (ss. 44-45); 19. Piekło – odłączenie od Boga (ss. 46-47); 20. Miłość doskonała – przedsmakiem nieba (ss. 48-49).

Trzeba w tym miejscu nadmienić, że ksiądz Franciszek Drączkowski zamieścił te wykresy także w dwóch książkach swojego autorstwa: *Die Theologie in geometrischer Darstellung* (Lublin 2004) oraz *Supernatural Geometry* (Lublin 2004).

Druga część książki, zatytułowana: „«Pan sam obdarzy szczęściem» (Ps 85, 13)” (ss. 51-103), ukazuje skrót nauki katolickiej. Autor posługuje się językiem teologicznie dokładnym, ale jednocześnie prostym i dzięki temu komunikatywnym. Dlatego książka staje się czymś w rodzaju użytecznego katechizmu dla dorosłych. Pierwszy rozdział tej drugiej części przedstawia: „Prawdziwy obraz Boga” (ss. 53-67). W szczególności Bóg został ukazany jako: 1. „Prawda i Mądrość” (ss. 55-56); 2. „«Dawca wszystkiego dobrego»” (ss. 56-60); 3. „Dokonała sprawiedliwość” (ss. 60-61); 4. „Bóg miłujący człowieka” (ss. 62-67).

Drugi rozdział, który nosi tytuł: „Szatan - «Ojciec kłamstwa» (J 8, 44)” (ss. 69-80), przedstawia owego smutnego i bezsilnego przeciwnika Boga w następujących punktach: 1. „Niewidzialny przeciwnik” (ss. 69-70); 2. „Chytry, przebiegły i podstępny” (ss. 70-71); 3. „Działa przez nienawiść do Boga i ludzi” (ss. 71-73); 4. „Możemy pokonać Szatana” (ss. 73-78) i to: a) „Mocą modlitwy”

(ss. 73-74), b) „Mocą Jezusa Chrystusa” (s. 74), c) „Mocą pokory” (s. 75), d) „Mocą czujności i roztropności” (ss. 75-76), e) „Walcząc o sprawę Ewangelii”; 5. „Szatan sprawcą bezmiaru udręk i największych tragedii ludzkości” (ss. 78-79).

Trzeci rozdział nosi tytuł: „Cztery drogi – cztery opcje” (ss. 81-103). Każdy człowiek spotyka w życiu cztery opcje do wyboru i cztery drogi, którymi może postępować: drogę odrzucenia Boga, drogę ignorowania Boga, drogę miłości skierowanej ku Bogu i drogę doskonałej miłości Boga (por. s. 81).

Ksiądz profesor Drączkowski wyjaśnia bliżej znaczenie owych opcji i dróg. W pierwszym punkcie ukazuje opcję: „odrzucenia Boga” (ss. 81-87), które spowodowane jest: a) brakiem właściwego poznania – fałszywym obrazem Boga (ss. 81-82), b) grzechem odrzucenia wiecznej Prawdy i Miłości (ss. 82-83), c) największym dramatem – odejściem od Boga (ss. 83-87). Drugi punkt ukazuje opcję następną: ignorowanie Boga – agnostycyzm (ss. 87-91). Kolejny punkt zajmuje się trzecią opcją – katolikiem „z metryki” (ss. 91-94), to znaczy tymi członkami Kościoła, którzy są nimi tylko ze względu na przyjęcie chrztu świętego, ale którzy nie praktykują, gdyż pozostają cały czas na pierwszym stopniu doskonałości chrześcijańskiej, czyli na etapie nawrócenia. Czwarty punkt omawia ostatnią opcję: przyjaciela Boga – człowieka doskonale kochającego Boga i ludzi (ss. 95-103), cieszącego się doskonałą wolnością synów Boga (por. s. 95). Chodzi tu o doskonałe bezpieczeństwo, które może tylko dać sam Bóg (por. s. 96); chodzi także o pokój serca – wolność od lęku (por. ss. 96-97), o prawdziwe piękno i bogactwo, które nigdy się nie skończą (por. ss. 97-99), o zdolność kochania wszystkich ludzi (por. ss. 99-100), o miłość, którą Chrystus podarował swojej Oblubienicy (por. ss. 100-101) i wreszcie o prawdziwą radość i dziękczynienie (por. ss. 101-103).

Książkę wieńczy *Zakończenie* (ss. 105-107), które jeszcze raz krótko ukazuje cztery drogi i wyrażoną przy ich pomocy teologię. Autor podkreśla znaczenie pierwszej części książki, podkreślając szczególnie znaczenie wykresów geometrycznych dla przekazu prawd wiary katolickiej. Ta „nadprzyrodzona geometria” zwraca się jest przede wszystkim do ludzi młodych, którzy wybrali drogę całkowitego poświęcenia się Bogu, do tych, którzy pragną dojść do stanu przyjaciół Boga. W pierwszym rzędzie Autor ma na myśli młodzież odkrywającą w sobie dar powołania do życia kapłańskiego i zakonnego (por. s. 107). O tych, którzy zdecydowali się pójść tą drogą, ksiądz Drączkowski pisze, iż wybrali oni najlepszą możliwość i najlepsze posłannictwo. Z tego też względu życzy im, aby na tej drodze „pozostali wierni, napelnieni Mądrością prawdziwą i Dobrem Najwyższym, niezłomni i silni Mocą Boga Wszechmogącego w Trójcy Jedynej!” (s. 107).

Recenzowana książka jest więc ogromnie użytecznym skrótem katechetycznym prawd katolickiej wiary. Jej największa wartość kryje się w wykresach geometrycznych, które zgodnie z mentalnością dzisiejszego człowieka mogą łatwiej przybliżyć czytelnikowi głębię tajemnic chrześcijańskiej wiary. Umiesz-

zione w książce wykresy z powodzeniem mogą być wykorzystane przez katechetów i tych wszystkich, którzy chcą skutecznie wprowadzić w czyn nakaz Chrystusa: „Idźcie i nauczajcie wszystkie narody” (por. Mt 28, 19).

Bazyli Degórski *OSPPE*